

**Quæstionum Canonicarum, In Quinque Libros
Decretalium, Tomus ...**

In Librum IV. Decretalium, per viginti, & unum Titulos distributum, De
Sponsalibus, Et Matrimoniis, eorumque impedimentis, ac dispensationibus,

...

Schlüter, Georg

Augustæ Vindelicorum, 1702

§. XI. An, & qualiter dispensari possit in impedimento publicæ honestatis?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73058](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73058)

hoc servanda erunt, quæ usu dicecesano in quolibet loco præscripta sunt.

§. XI.

An, & qualiter dispensari possit in impedimento publicæ honestatis?

1165. Etsi Ecclesia judicaverit ad iustitiam, & honestatem publicam, quæ servari debet in contrahendis matrimonijs, spectare, ne sponsus in uxorem habeat consanguineam suæ sponsæ, vel hæc in virum sui sponsi consanguineum, ac propterea, statuerit, ne inter personas, taliter propinquas, matrimonium validè contrahi possit sine Ecclesiæ dispensatione: cum tamen iuxta frequenter causæ intervenire possint, quæ illi bono, quod ceteroquin ex observantia illius iustitiæ publicæ provenit, prævaleant; non est dubium, in hoc impedimento, quod est juris tantum Ecclesiæ, ab Ecclesia dispensari posse. In supplicatione porrò pro impetranda dispensatione in hoc impedimento, exponenda erit. 1. *provenientia*, nimirum an sit ex sponsalibus solum de futuro, an de præsentibus, seu matrimonio, rato tantum? hoc enim extendit se ad plures gradus, quam illud, ut constat ex dictis à n. 223. & illud est vinculum fortius isto, teste Corrado l. 3. c. 7. n. 23. Exponendum erit. 2. *in quo gradu?* si provenit ex sponsalibus de præsentibus, seu matrimonio rato tantum; si autem ex sponsalibus de futuro, cum in hoc non extendatur ultra primum gradum ex dictis à n. cit. satis erit dicere: *Oratores laborare in impedimento publicæ honestatis ex sponsalibus de futuro.*

2166. Unde not. ex sponsalibus de præsentibus non consummatis, atque adeo ex matrimonio rato tantum, non nasci *proprie affinitatem*, cujus ratio est ex eo, quod hæc supponat copulam; sed tantum *impedimentum publicæ honestatis*, quod non admittit, ut unus sponforum in conjugem habeat alterius consanguineum; improprie tamen, etiam à dataria illam propinquitatem appellari affinitatem, sed solum inchoative, ut notat Corradus cit. l. 8. c. 7. n. 18. & seq.

2167. Not. 2. quando inter Oratores est impedimentum affinitatis ex licita copula, non esse necessariam specificam mentionem impedimenti publicæ honestatis, esto

inter ipsos natum sit; quia declarando, quod velit accipere illam, quæ sui consanguinei prius uxor fuit, sufficienter exponitur impedimentum publicæ honestatis; nam si fuit uxor, fuit etiam ejus sponsa; secus tamen est, si concurrat cum affinitate ex copula fornicaria; ut, si orator velit ducere mulierem, sponsam fratris defuncti, ante matrimonium ab ipso cognitam; ita Sanchez l. 8. d. 24. à n. 36. quia talis affinitas illegitima non infert fuisse inter eam mulierem, & defunctum sponsalia.

Not. 3. in explicatione graduum, 2168. quando sunt *in linea inæquali*, sufficere, quod exponatur gradus remotior, qui constituit impedimentum, etiam omisso propinquiori, qui non constituit impedimentum in distantibus inæqualiter. Nam esto Pius V. (ut notavimus supra) voluerit explicari *primum gradum*, quando distant inæqualiter oratores v. g. in primo & secundo; vel primo & tertio, aut quarto: loquitur tamen solum *de impedimento consanguinitatis & affinitatis*; non autem alio, consequenter casus iste, relinquatur sub dispositione juris communis, vi cuius sufficit sola expressio gradus dispensandi, nimirum remotioris inter inæqualiter distantes ex n. 2140. ita Corradus l. 8. c. 7. n. 24. & sanè.

Et quamvis aliqui existiment, quod saltem in casu distantium inæqualiter v. g. in secundo & tertio, vel quarto gradu affinitatis, aut consanguinitatis, etiam exponi debeat gradus propinquior, quando persona in gradu propinquiori respectu distantioris haberet rationem reverentiæ ab hac sibi debitæ v. g. foror aviæ respectu inferioris, ut notavimus supra. id tamen in præsentibus casu necessarium non videtur; cum nec primus gradus sit de necessitate exponendus, ut dictum est.

Not. 4. etsi juxta complures, de quibus 2169. diximus à n. 206. ex sponsalibus de futuro, mutuo consensu dissolutis, non remaneat hoc impedimentum; si tamen Oratores, secuti sententiam contrariam peterent in eo dispensari, si non de necessitate, saltem ad facilitandam dispensationem, exponendum esse, *quod proveniat ex sponsalibus, mutuo consensu rursus solutis*, ut docet Corradus cit. n. 25. qui etiam notat n. 22. ex stylo communiter exprimi,

Xxx 3

perfo-

personam, qua mediante hoc impedimentum contractum est, ab humanis discessisse, si ita est; consequenter etiam oppositum, si adhuc vivit: in executione tamen mandati movere non debet horum doctrina in allegato solum, & non probato stylo juxta dicta n. 1169. & 2099. & 2119.

2170. Rationes porro, quæ ad impetrandam in hoc impedimento dispensationem sufficiant, eadem propè sunt, quæ cum supplicatur in dispensatione in gradibus consanguinitatis, & affinitatis, ratione tamen habitâ in hoc casu sicut in illo, majoris vel minoris propinquitatis; de quibus Corradus cit. n. 21. facilius tamen in eo dispensatur, si oritur tantum ex sponsalibus de futuro; quam, si ex matrimonio rato; cum hoc sit fortius vinculum, ut dictum est; ita Sanchez l. 8. d. 24. n. 16. & ideo in hoc, quàm in illo casu, majores causæ dispensandi exiguntur; sic de Justis l. 2. c. 8. n. 57.

§. XII.

An, & qualiter dispensari possit in impedimento ex affinitate?

2171. Hoc impedimentum dirimit matrimonium jure solum Ecclesiastico, in quacunque sit linea, vel gradu ex dictis a n. 1231. consequenter est dispensabile ab Ecclesia ex ipsdem proportionaliter causis, ex quibus impedimentum ex consanguinitate. Cum autem dispensatio in gradibus affinitatis reguletur, ac si peteretur super consanguinitate, ut notat de Justis l. 2. c. 6. n. 60. quæ dicta sunt de hac, proportionaliter intelligenda veniunt de illa in supplicatione exponenda; de Justis tamen addit: cum datur dispensatio in affinitate, requiri majores causas, & solvi duplicem compositionem; seu taxam, cujus rationem videtur dare n. 59. ut Oratores, gravioribus expensis affecti, retrahantur à petitione hujusmodi dispensationis: sed in hoc suspendo meum judicium; cum non videam, cur in hoc impedimento aut publice honestatis, eo titulo id fiat; cum sit minus vinculum, quàm multa alia, & ipsa etiam consanguinitas.
2172. Illud not. etiam in hoc casu ab Oratoribus exponendam esse provenientiam affinitatis, nimirum an ex copula licita, vel

fornicaria? sub qua venit omnis copula non conjugalis. Nam quando in Curia Romana fit mentio de affinitate (nisi alibi addatur) intelligitur de ea, quæ sit orta ex copula licita, non illicita; sic de Justis cit. à n. 93. qui n. 95. addit, pro dispensatione super affinitate ex copula illicita, non solvi compositionem; sed dari litteras clausas, & quoad expeditionem tantum taxari, ac si essent aperte; sed hoc rariùs est, cum in hoc casu, ad declinandam infamiam, ubi talis affinitas, ut communiter solet, occulta est, petatur dispensatio à Sacra penitentiaria.

Not. 2. qualiter diximus à n. 2139. in consanguinitate, cum est inter distantes æqualiter, exprimendum esse, gradum etiam propinquorem, si est primus, in dicendum pariter in affinitate; quia constitutio Pij V. etiam de hac expresse loquitur. Hinc si sit casus, quo queritur, an Titius, qui fornicariè cognovit Bertam & postea cupit in uxorem ducere Cajam proneptem Bertæ, seu consanguineæ ejus in tertio gradu, sed mixto cum primo, non obstantibus primo, & tertio gradu affinitatis illegitimæ, licet ac valde contrahant matrimonium sine dispensatione? Respondetur affirmative. Ratio sumitur ex regula in c. fin. de consanguinitate, ubi dicitur, quod ad prestandum impedimentum remotior gradus attendi debeat. Cum ergo in dato casu tertius gradus sit remotior, & hic, juxta dicta à n. 1228. non præstet impedimentum, quando affinitas est illegitima, rectè sequitur, Titium & Cajam posse in dato casu liberè contrahere sine dispensatione; ita Corradus cit. l. 7. c. 1. n. 23. Ex quo colliges. 1. quod affinitas fornicariæ in primo, & tertio, vel in secundo, & tertio gradu nullum hodie præstet impedimentum; ita Corradus n. 26. & 28. Colliges. 2. quod quando impedimentum (consanguinitatis nimirum, vel affinitatis) est in gradu mixto cum primo, quoties dispensatione indiget, primus gradus exprimendus sit in supplicatione; cum Pontifex Pius V. in cit. constitutione sua dicat, quod in propinquiori, si est primus, non exprimitur nunquam dispensare intendat.

Dixi superius n. 2171. quod impedimentum, nascens ex affinitate, dirimat matrimonium jure solum Ecclesiastico, in qua-